

Občina Ajdovščina

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POŽARIH V NARAVI

Verzija 2.0

	ORGAN	ODGOVORNA OSEBA	DATUM	PODPIS
IZDELAL	Oddelek za okolje in prostor			
ODOBRIL	Poveljnik CZ	Igor Benko		
SPREJEL	Župan	Marjan Poljšak		
SKRBNIK	Oddelek za okolje in prostor	Jošt Černigoj		

Številka: 842-0002/2013

Datum: julij 2014

VSEBINA

1. ZNAČILNOSTI NESREČE.....	4
1.1. Uvod.....	4
1.2. Značilnosti požarov v naravnem okolju	4
1.3. Vrste požarov v naravnem okolju	5
1.4. Požarno najbolj ogrožena območja	6
1.5. Učinki požarov na ljudi, zgradbe in okolje	7
1.6. Verjetnost nastanka verižne nesreče	8
2. OBSEG NAČRTOVANJA.....	9
2.1. Ravni načrtovanja	9
2.2. Možne posledice požara	9
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	10
3.1. Podmene.....	10
3.1.1. Nenadni požar (brez predhodnih znakov)	10
3.1.2. Postopni požar (povečana požarna ogroženost)	10
3.2. Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	12
3.3. Uporaba načrta	14
4. SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI.....	15
4.1. Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči.....	15
4.2. Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta.....	17
4.3. Finančna sredstva za izvajanje načrta	17
4.4. Stroški intervencije	18
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	19
5.1. Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov	19
5.1.1. Opazovanje požarne nevarnosti	20
5.1.2. Informacija o požaru	22
5.2. Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi ter izvajalcev nalog	22
5.2.1. Aktiviranje gasilskih enot in obveščanje pristojnih organov	22
5.2.2. Obveščanje pristojnih organov, organizacij in služb.....	22
5.2.3. Obveščanje javnosti	22
5.2.4. Opozarjanje na preteče nevarnosti.....	23
5.2.5. Navodilo o alarmiranju	24
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV.....	26
6.1. Aktiviranje organov vodenja ter sil in sredstev	26
6.1.1. Ocena stanja na prizadetem območju	26
6.1.2. Odločitev o aktiviranju.....	27
6.1.3. Aktiviranje sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.....	27
6.1.4. Spremljanje razmer	27
6.2. Pomoč v silah in sredstvih ter drugih oblikah pomoči.....	27
6.2.1. Presoja potreb po pomoči	28
6.2.2. Odločanje o pomoči	28
6.2.3. Sprejemanje pomoči	28
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	29
7.1. Organi in njihove naloge	29
7.2. Operativno vodenje	29
7.2.1. Operativno vodenje zaščite, reševanja in pomoči	29

7.2.2. Vodenje aktivnosti ob nesreči.....	30
7.3. Finančna pooblastila	31
7.4. Organizacija zvez.....	32
8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	33
8.1. Zaščitni ukrepi.....	33
8.2. Naloge zaščite, reševanja in pomoči.....	36
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	39
10. OCENA ŠKODE IN ODPRAVA POSLEDIC.....	40
11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	41
12. DODATKI IN PRILOGE K NAČRTU	42

1. ZNAČILNOSTI NESREČE

1.1. Uvod

Načrt zaščite in reševanja ob požarih v naravi v občini Ajdovščina je izdelan in usklajen z **državnim in regijskim načrtom** zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju, na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 97/2010), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 24/2012), Oceno ogroženosti občine Ajdovščina, splošno zakonodajo in izvedbenimi predpisi.

Z načrtom zaščite in reševanja se zagotavlja organizirano in usklajeno delovanje za preprečitev nesreč oziroma zmanjšanje njihovih posledic ter čim hitrejšo zagotovitev osnovnih pogojev za življenje ob nesreči. Po 37. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami je v občinski pristojnosti:

- urejanje sistema zaščite, reševanja in pomoči v občini v skladu z ZVPNDN;
- spremljanje nevarnosti, obveščanje in alarmiranje prebivalstva o pretečih nevarnostih;
- zagotavljanje elektronskih komunikacij za potrebe zaščite, reševanja in pomoči v skladu z enotnim informacijsko komunikacijskim sistemom;
- načrtovanje in izvajanje zaščitnih ukrepov;
- izdelava ocen ogroženosti ter načrtov zaščite in reševanja;
- organiziranje, razvijanje ter vodenje osebne in vzajemne zaščite;
- organiziranje, vodenje in izvajanje zaščite, reševanja in pomoči na območju občine;
- določanje, organiziranje in opremljanje organov, enot in služb Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini;
- zagotavljanje nujnih sredstev za začasno nastanitev v primeru naravnih in drugih nesreč;
- določanje in izvajanje programov usposabljanja občinskega pomena;
- usklajevanje načrtov in drugih priprav za zaščito, reševanje in pomoč s sosednjimi občinami in državo;
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ter odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč;
- določanje organizacij, ki so posebnega pomena za zaščito, reševanje in pomoč v občini;
- mednarodno sodelovanje na področju zaščite, reševanja in pomoči v skladu s tem zakonom.

1.2. Značilnosti požarov v naravnem okolju

Naravne danosti, pogojujejo velike možnosti nastanka požarov v naravi na območju občine Ajdovščina.

Pogosta sušna obdobja, vse večja poraščenost kmetijskih in gozdnih površin zaradi opustitve njihove obdelave in izkoriščanja, malomarnost kmetovalcev ob čiščenju polj, vse več izletnikov v naravi in drugi vzroki (npr. udar strele) ob veliki vetrovnosti pogojujejo veliko požarno ogroženost naravnega okolja in gozdov na območju občine. Najbolj so ogroženi gozdovi na severozahodnem delu občine oz. celotna Trnovska planota.

Iz navedenega izhaja, da je stopnja požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine dokaj visoka. Ukrepati je treba takoj in z ustrezno strokovnostjo. Pri posredovanju ob požarih v naravi pa je največkrat potrebno zagotoviti večje število gasilcev, ker se ti požari površinsko lahko zelo razširijo.

1.3. Vrste požarov v naravnem okolju

Glede na mesto gorenja razvrščamo požare v naravnem okolju na podtalne, talne, kompleksne, debelne, kombinirane požare in požarne preskoke in požarne viharje. Značilno zanje je:

- **podtalni požar** se razvije v tleh, bogatih s humusom, predvsem v starih gozdovih, kjer drevesni odpad zelo počasi razpada. Širi se pod tlemi in se lahko pojavi na površini čez daljši čas in povzroči požar na mestu, ki je precej oddaljen od prvotnega požara. Največkrat nastane v primerih ko vročina ali plamen na tleh vžge material pod njim. Tovrstni požar velikokrat nastane v visokogorju zaradi udara strele. Značilno zanj je, da ga je težko odkriti, kontrolirati in da se širi počasi;
- **talni požar** nastane in se širi po tleh, predvsem po travi, listju, mahu in drugih materialih, ki rastejo, so odpadli z dreves oziroma so odloženi (smeti, odpadki...). V večini primerov je povzročitelj človek ali dejavnost v povezavi z njim. Talni požar je lahko kontrolirati in spremljati;
- **kompleksni (vršni, kronski) požar** je požar v vrhovih dreves. Povzroča ga talni požar, udar strele ali iskrenje električnih vodnikov. Pojavlja se v glavnem v poletnem času, ko je v krošnjah dreves prisotna velika koncentracija hlapov eteričnih olj in je zato možen hiter prenos plamena;
- **debelni požar** nastane, če se drevo ob udaru strele vname. Tudi debelni požar se lahko spremeni v drug požar;
- **kombinirani požar**, nastane, ko sta prisotni najmanj dve vrsti požarov. Lahko zajame tudi poslopja in druge objekte;
- **požarni preskok**, prisoten je ob pihanju močnih vetrov, ko veter odnaša več je gorljive dele ali storže, ali ob požaru na strmih terenih. Zato nastajajo nova žarišča, ki so lahko oddaljena tudi do 100 metrov od linije požara,
- **požarni vihar** nastane ob kompleksnem požaru, ko veter zelo hitro prenese plamen na velike razdalje, posebno ob hudi vročini, ko je v zraku v gozdu veliko hlapov eteričnih olj in drugih snovi. Nastane velika vročina, ki povzroči še dodatno gibanje zračnih mas. Kontrola in gašenje takega požara ni mogoča, požar se ustavi oziroma prekine ob spremembi vetrov ali ko naleti na veliko oviro.

Posledice gozdnih požarov so odvisne od tipa gozdnega požara, vrste in oblike gozda, časa nastanka in trajanja požara, velikosti pogorele površine in ekološke ranljivosti območja požara.

Najnevarnejši so kompleksni požari, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg dreves in lesne mase je pri kompleksnih požarih razvrednoteno in celo uničeno rastišče in večina funkcij gozda. Okrnjene ali onemogočene so ekološke, socialne in gospodarske funkcije gozda. Sestoj, ki jih je poškodoval kompleksni požar, je treba posekati in obnoviti. Obnova je potrebna predvsem zaradi zagotavljanja funkcij gozda, ki naj bi jih ta po požaru ponovno začel opravljati v najkrajšem možnem času. S kasnitvijo pri poseku poškodovanih in odmrlih dreves izgubimo še tisto lesno maso, ki bi jo po požaru lahko koristno uporabili. Nikakor ne smemo podcenjevati nevarnosti in škode, ki jo povzročajo druge vrste gozdnih požarov.

1.4. Požarno najbolj ogrožena območja

Glede nevarnosti za nastanek požara v OA je potrebno izpostaviti predvsem nevarnosti požara v naravnem okolju.

Gozdovi so izredno raznoliki in pestri, saj so vertikalno raztezajo v višinskih pasovih od 100 m.n.v. do 1.300 m.n.v. Tako najdemo na območju OA ob potokih in grapah vlažne hrastove gozdove, ki postopno po pobočjih prehajajo v bolj sušne hrastove gozdove na flišu. Na pobočjih Trnovskega gozda in Gore, kjer talna podlaga prehaja v apnenec, gozdovi postopno preidejo v gozdove gabra in malega jesena, ki predstavljajo najbolj ekstremne sušne pogoje na našem območju. V višjih predelih, kjer je več zračne vlage, tj. na robu planot in izrazitih južnih ekspozicijah n.v. 700 m najdemo že prve bukove gozdove. V notranjosti planot, kjer se pojavlja že bolj humidna klima gozdovi preidejo v vlažne jelovo-bukove gozdove, ter gorske in visokogorske bukove gozdove.

Na mnogih mestih je naravna vegetacija v gozdnih sestojih, predvsem na sušnih rastiščih, spremenjena, kar je posledica človekove dejavnosti. Spremenjena je naravna sestava drevesnih vrst, ki od naravne močno odstopa. Vzrok za takšne spremembe so bile gospodarske razmere v preteklosti, ki so narekemale pašo drobnice in veliko povpraševanje po lesu za kurjavo. Tu so v preteklosti pričeli z sistematičnim pogozdovanjem goličav. Sadili so črni bor, ki se je kasneje začel spontano širiti in osvajati opuščene kmetijske površine.

Z vidika požarne varnosti so najbolj ogroženi tisti gozdovi, ki poraščajo sušna rastišča pobočij Trnovske planote in Gore ter večina vrhov in južnih pobočij flišnega gričevja OA. Sem lahko uvrstimo sušne gozdove hrasta na flišnem gričevju, sušne gozdove črnega gabra in malega jesena ter višje ležeče primorske bukove gozdove na robovih planot (požarni okoliši PGD Col in Selo).

Na območju občine Ajdovščina so glede na požarno ogroženost naslednje površine gozdov:

Stopnja ogroženosti	Opis	Površina (ha)	Delež (%)
1	Zelo velika ogroženost	2.316	14,41
2	Velika ogroženost	6.369	39,63
3	Srednja ogroženost	4.772	29,70
4	Majhna ogroženost	2.613	16,26

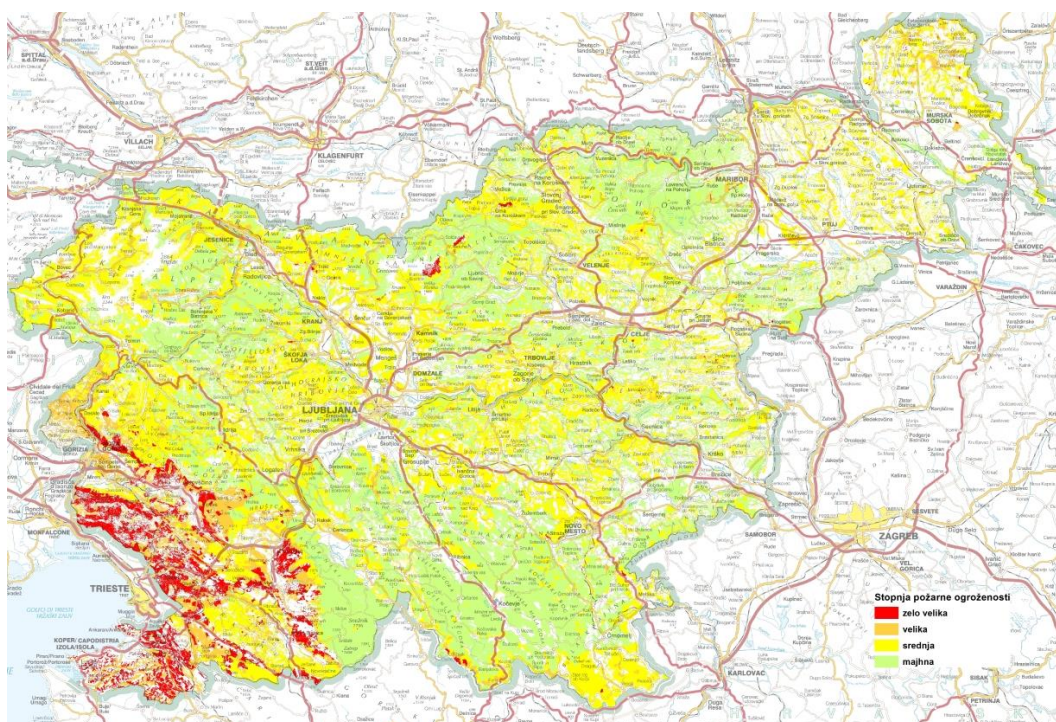
SKUPAJ

16.070

100

Vir: Zavod za gozdove Slovenije

Izračunana stopnja povprečne požarne ogroženosti v gozdovih na območju občine Ajdovščina znaša 2,48.

Požarna ogroženost gozdov v Sloveniji (Vir: Zavod za gozdove Slovenije)

1.5. Učinki požarov na ljudi, zgradbe in okolje

V naravnem okolju velikih nevarnosti za posameznike ni, nevarnost pa pomeni možnost prenosa požara v urbano okolje ter katastrofalni požari na velikih površinah – požari, ki zajamejo več kot 100 ha površine. Tu so vidne predvsem posledice na ekološkem sistemu naravnega okolja ter kvarnih vplivih pogorelih površin na klimo v zaledju občine. Povzročijo pa lahko tudi večjo škodo na trajnih kmetijskih nasadih.

1.6. Verjetnost nastanka verižne nesreče

Požar v naravnem okolju lahko povzroči naslednje verižne nesreče:

- eksplozije neeksploziranih ubojnih sredstev (NUS),
- nastanek ekološke nesreče,
- razširitev požara v naselje,
- razširitev požara na infrastrukturne objekte (daljnovodi, plinovodi...),
- onemogočen dostop do vodnih zajetij in črpališč,
- požar na objektih (stanovanjski, gospodarski),
- požar na objektih in območjih kulturne dediščine,
- prometne nesreče (zaradi širjenja dima, izvajanja intervencije ...).

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. Ravni načrtovanja

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob požarih je občinski.

Požarne in druge operative načrte varstva pred požari izdelajo podjetja, zavodi in organizacije na podlagi zakonodaje s področja varstva pred požari, varstva pri delu in drugih področij.

OA ima sprejet Program varstva pred požarom, ki ga je sprejel Svet Občine Ajdovščina dne 4.3.2004, skrbnik programa pa je GRC.

Program varstva pred požarom

2.2 Možne posledice požara

Najpogostejše posledice požara v naravi so:

- izpad električnega toka zaradi ogroženih nadzemnih elektroenergetskih povezav,
- izpad telekomunikacij zaradi ogroženih nadzemnih kabelskih povezav,
- izpad delovanja in/ali prekinjena možnost uporabe infrastrukture vodovoda in plinovoda,
- uničenje trajnih kmetijskih nasadov.

3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. Podmene

Ob manjših dogodkih (požarih), kjer zadevo obvladajo posamezniki (lastniki in uporabniki premoženja) oziroma organizacije (izvajalci dejavnosti in lastniki infrastrukture) sami v okviru lastnih sredstev, posredovanje oziroma pomoč sil za zaščito, reševanje in pomoč praviloma ni potrebna. V primeru nesreč, ki presegajo ali bi lahko presegle zmožnost ukrepanja posameznega subjekta, je potrebna intervencija sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Glede na velikost požarov se intervencije izvajajo v različnem obsegu:

- **Manjši požari** - Rutinske intervencije, katere dnevno rešujejo redne službe (gasilci, policija in reševalci).
- **Srednji požari** – Intervencije, v katere so vključuje več služb in je nesreča obvladljiva z viri na nivoju občine.
- **Večji požari** - Za obvladovanje nesreče občinski viri ne zadoščajo in je potrebna širša pomoč sosednjih občin (iz cele regije).
- **Zelo veliki požari** - Sposobnost občine za ukrepanje je omejena, večji del virov se zagotovi iz sosednjih občin na območju regije in širše (iz več regij).

Na območju OA se lahko pojavijo požari predvsem:

- v naravnem okolju,
- na objektih v bivalnem okolju,
- v industriji in
- na prometnih sredstvih.

Do požara lahko pride nenadoma ali postopno.

3.1.1. Nenadni požar (brez predhodnih znakov)

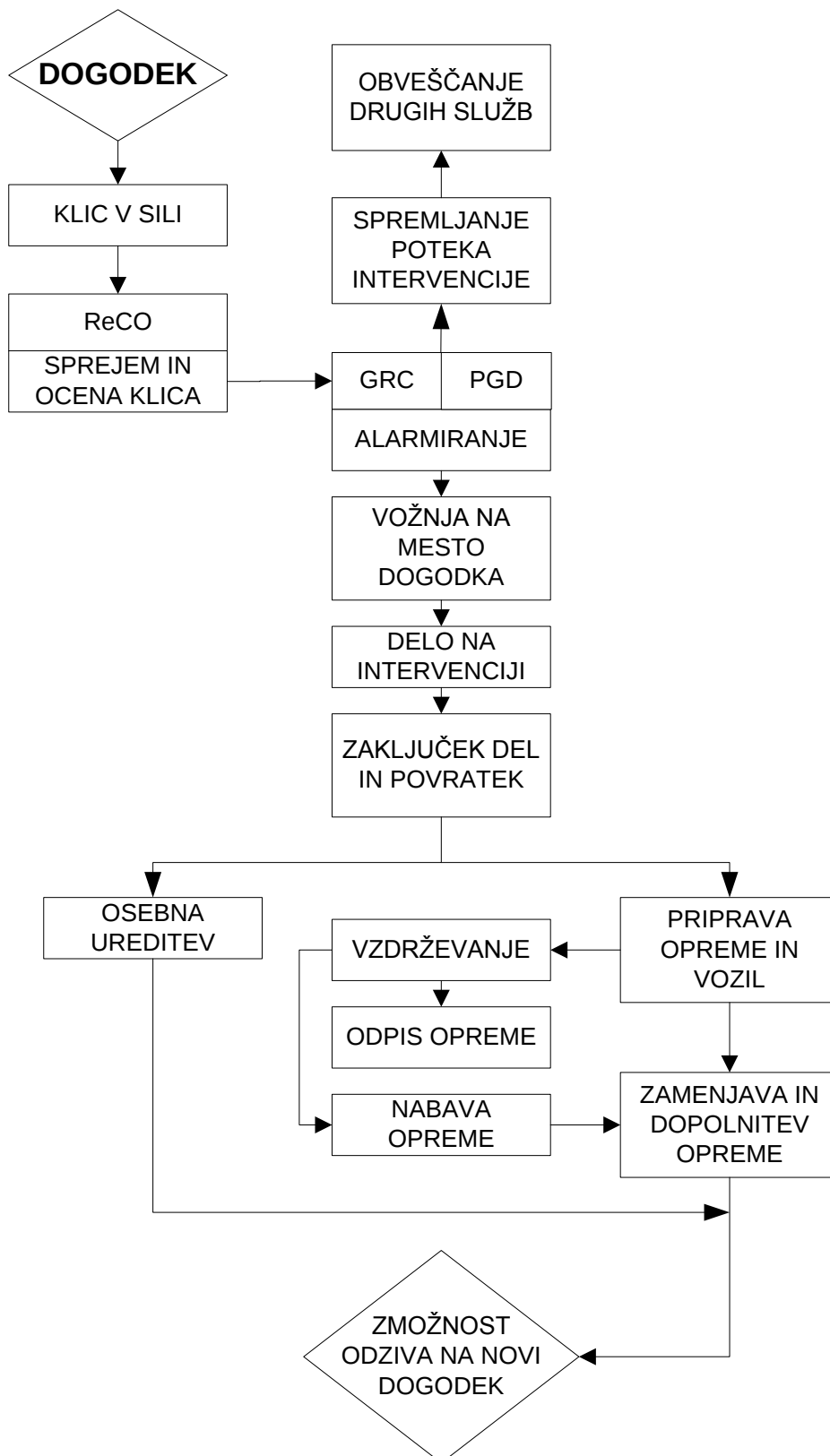
Požari večinoma nastanejo nenadno. Takoj ob nastanku (prijavi) požara se začne postopati po operativnem gasilskem načrtu.

3.1.2. Postopni požar (povečana požarna ogroženost)

V primeru nastanka okoliščin, ki povzročijo povečano nevarnost za nastanek požara (povečana požarna ogroženost) se organizira opazovanje in obveščanje s ciljem pravočasnega odkritja požara ter izvajajo zaščitni (preventivni) ukrepi za preprečitev nastanka požarov.

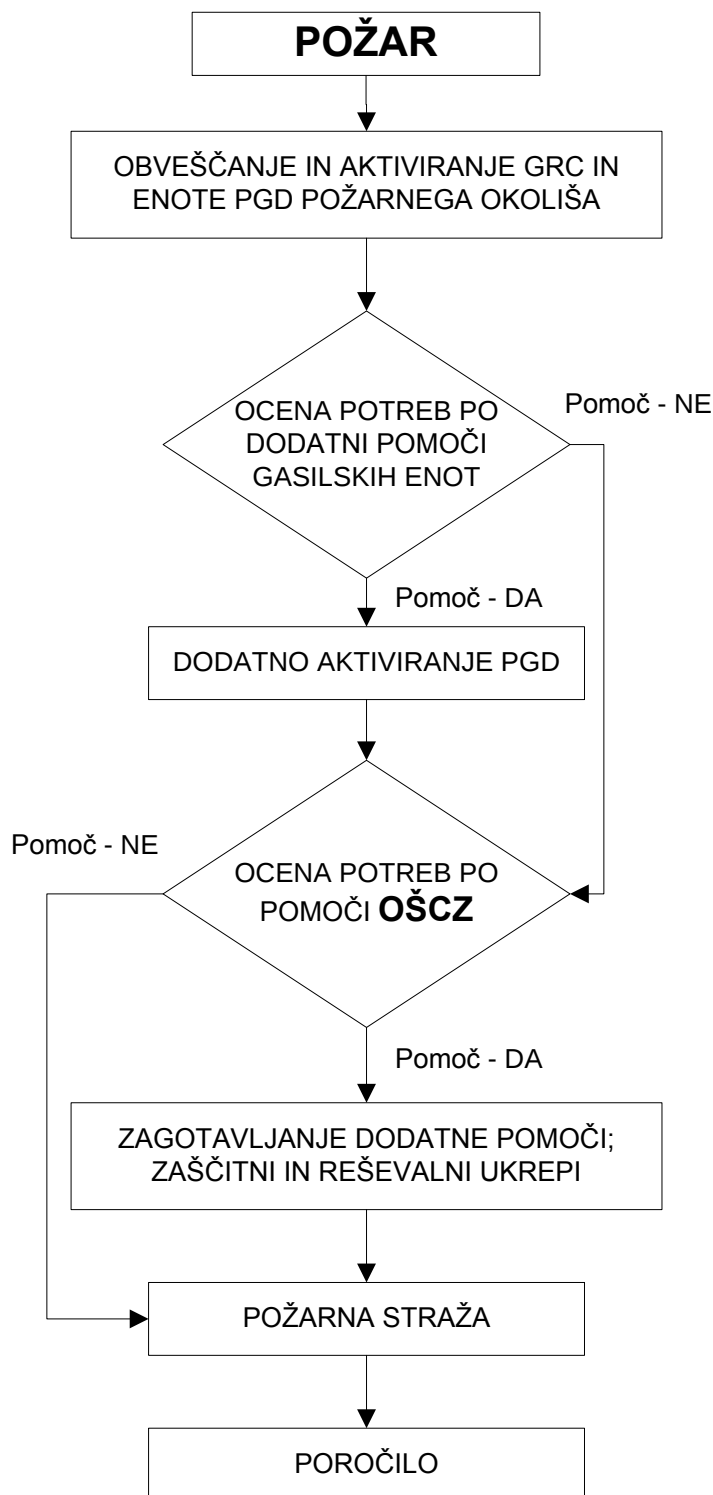
V času razglasa povečane nevarnosti za nastanek požara krajevni PGD-ji opravljajo poostreno opazovanje.

Ob požaru v naravi gasilska enota deluje po naslednji shemi:

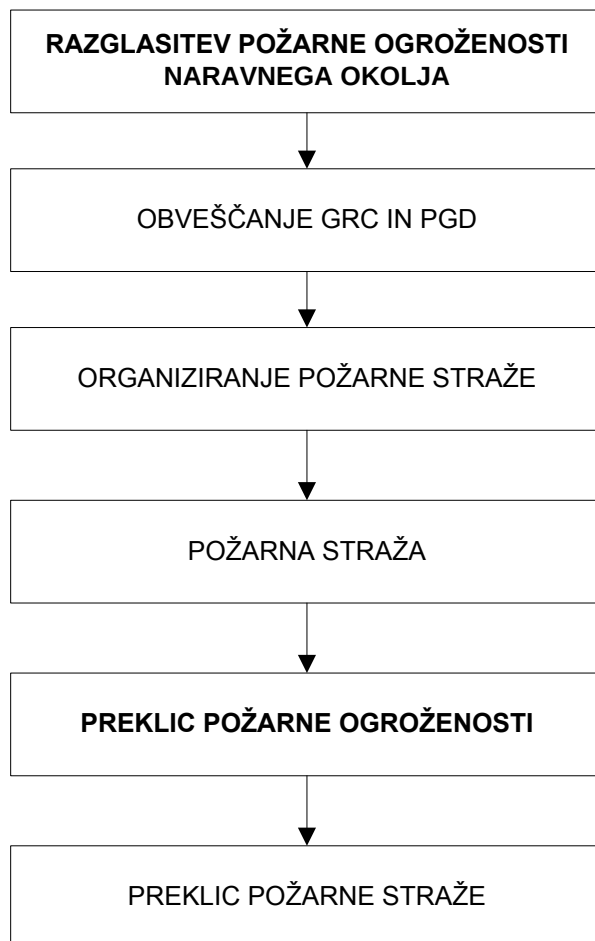

3.2. Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

Zamisel izvedbe zaščite in reševanja ob požarih V NARAVI:

Zamisel izvedbe zaščite in reševanja ob NEVARNOSTI POŽAROV V NARAVI:

3.3. Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja ob požarih v naravi predvideva različne nivoje ukrepanja glede na velikost požara in se smiselno uporablja tudi pri manjših požarih. Organizacijo, obveščanje in aktiviranje ter delovanje gasilskih enot na območju občine Ajdovščina določa Načrt aktiviranja in obveščanja gasilskih enot v občini Ajdovščina.

Načrt zaščite in reševanja ob požaru se prične izvajati pri požarih, kjer redne službe ne morejo z razpoložljivimi viri uspešno izvesti intervencije. Odločitev o aktiviranju načrta sprejme poveljnik Civilne zaščite ali Župan.

4. SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

4.1. Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči

Redne službe, ki izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči so predvsem:

- **Gasilska javna služba**

Izvajalci gasilske javne službe izvajajo naloge gašenja in reševanja ob požarih ter druge naloge zaščite, reševanja in pomoči, za katere so opremljeni in usposobljeni.

Osrednja enota za gašenje in reševanje ob požarih in osrednja splošno-reševalna enota za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči v občini Ajdovščina je Gasilsko reševalni center (GRC). Gasilsko službo na območju občine izvajajo Gasilsko reševalni center Ajdovščina in gasilske enote prostovoljnih gasilskih društev Ajdovščina, Col, Selo in Šmarje.

- **Javna zdravstvena služba**

Izvajalci javne zdravstvene službe zagotavljajo nujno medicinsko pomoč, reševalno službo in zdravstveno varstvo ob posebnih pogojih ter pri reševanju v primeru nesreč ter druge naloge iz svoje pristojnosti.

Osrednja enota za prvo medicinsko pomoč na območju občine je Zdravstveni dom Ajdovščina, ki zagotavlja službo nujne medicinske pomoči (NMP).

- **Policija**

Policija zagotavlja javni red in mir ter varnost ob nesrečah na ogroženih in prizadetih območjih ter druge naloge iz svoje pristojnosti. Predvsem pa policija zavaruje območje nesreče, omogoča interveniranje intervencijskim enotam, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške povezane z nesrečo, identificira osebe in trupla, išče pogrešane osebe ter preiskuje vzroke nesreče.

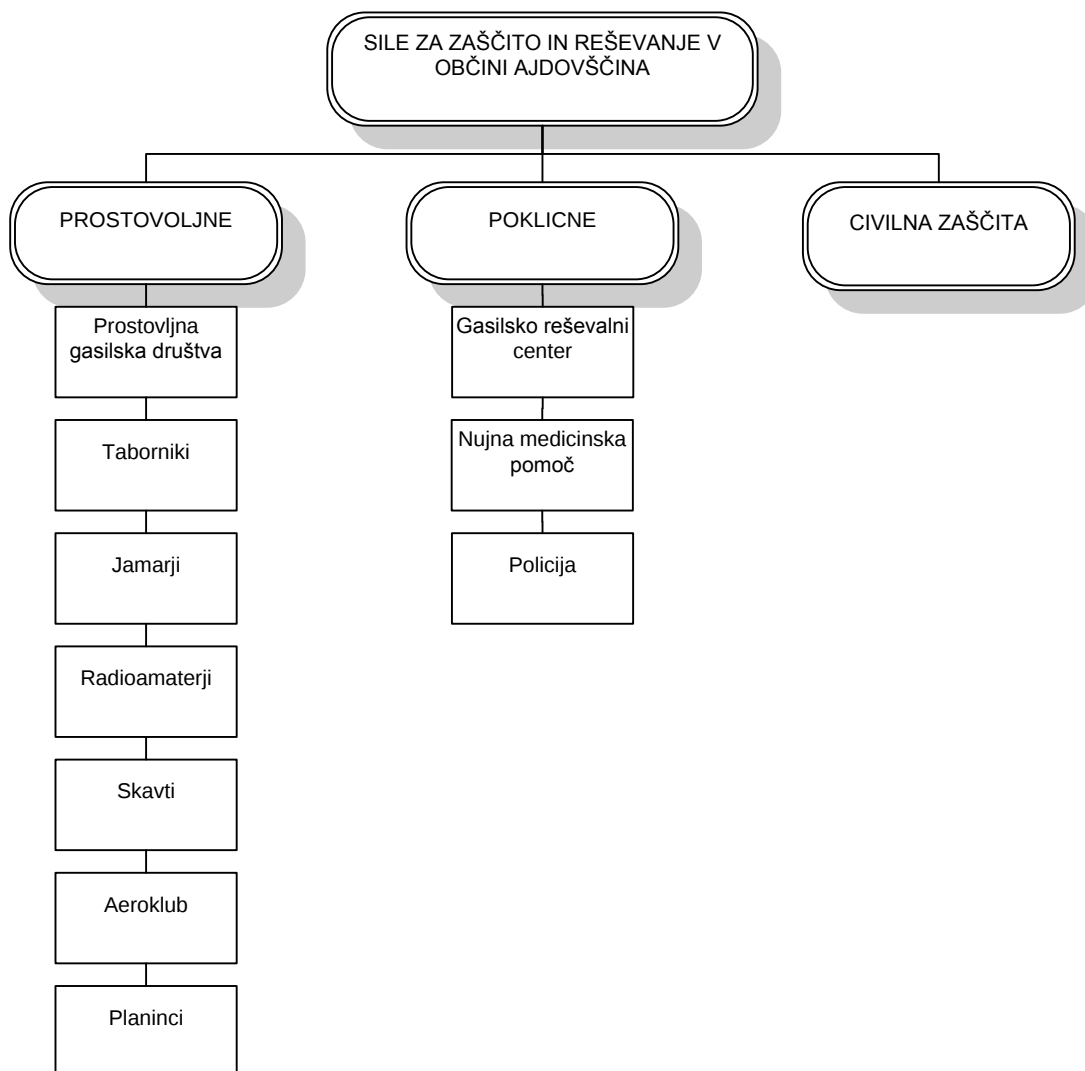
Izvajanje policijskih nalog zagotavlja Policijska postaja Ajdovščina.

Poleg tega izvajajo naloge s področja ZRP tudi naslednja **društva**:

- Jamarsko društvo Danilo Remškar Ajdovščina,
- Taborniki Rod Mladi Bori Ajdovščina,
- Skavti STEG Ajdovščina – Šturje 1,
- Radioklub Ajdovščina,
- Aeroklub Josip Križaj,
- Gorsko reševalna zveza Slovenije, Postaja Tolmin, Skupina Ajdovščina,
- Planinsko društvo Ajdovščina,
- Planinsko društvo Križna Gora.

P- 11 Društva s področja ZRP

P- 12 Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki se vključujejo v sistem ZRP glede na dejavnost, ki jo opravljajo

Občina:

Župan in občinska uprava

Župan:

- vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic;
- odloča o uporabi sredstev proračuna;
- odloča o uporabi sredstev proračuna za pomoč prizadetim pri ustvarjanju osnovnih življenjskih razmer;
- zagotavlja finančna sredstva za obnovo pripravljenosti;
- razglša nevarnost naravnih in drugih nesreč;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

P– 2	Seznam odgovornih oseb občine
P– 3	Seznam delavcev za ZRP v občini

Občinske sile za zaščito in reševanje in organi Civilne zaščite (CZ):

- poveljnik CZ,
- namestnik poveljnika CZ,
- štab CZ.

Poveljnik in občinski štab CZ:

- vodi operativno-strokovno delo pripadnikov Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz občinske pristojnosti;
- obvešča župana o posledicah in stanju na prizadetem območju ter daje mnenja in predloge v zvezi z zaščito, reševanjem, pomočjo ter odpravljanjem posledic nesreče;
- pripravi končno poročilo o nesreči in ga predlaga v sprejem občinskemu svetu;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

P– 4	Podatki o poveljniku CZ in njegovem namestniku
P– 5	Seznam članov občinskega štaba CZ
P– 6	Podatki o GRC in PGD
P– 7	Seznam humanitarnih organizacij (Rdeči križ, Karitas)
P– 8	Pregled centrov za socialno delo
P– 9	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P- 10	Pregled veterinarskih organizacij

4.2. Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči uporabljajo za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti lastno opremo in opremo, ki jo imajo za te namene v uporabi. Za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči se lahko uporabi oprema in sredstva v občinskih skladiščih civilne zaščite.

Sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila,...), ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu se zagotovi na podlagi seznamov opreme in sredstev gospodarskih družb, javnih zavodov in drugih organizacij.

4.3. Finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva potrebna za izvajanje načrta se zagotavljajo v okviru proračuna občine Ajdovščina na področjih

- Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih
- Intervencijski programi in obveznosti

na funkcionalnih namenih gasilstvo ter zaščita in reševanje.

Načrtujejo se sredstva predvsem za:

- stroške operativnega delovanja,
- stroške usposabljanj, izobraževanj, preverjanj in vaj,
- stroške nakupa in vzdrževanja opreme.

Dodatna sredstva za financiranje izdatkov za odpravo posledic nesreč, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, se v skladu s predpisanim postopkom zagotovi iz sredstev proračunske rezerve.

Stroške za izvajanje dejavnosti organov državne uprave in dejavnosti javnih služb krijejo organizacije same iz sredstev za izvajanje omenjenih dejavnosti.

4.4. Stroški intervencije

Stroške ukrepanja ter zaščitnih in reševalnih intervencij je dolžan kriti povzročitelj nesreče, v kolikor je nesrečo ali ogroženost povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti (po ugotovitvah pristojnih inšpekcij).

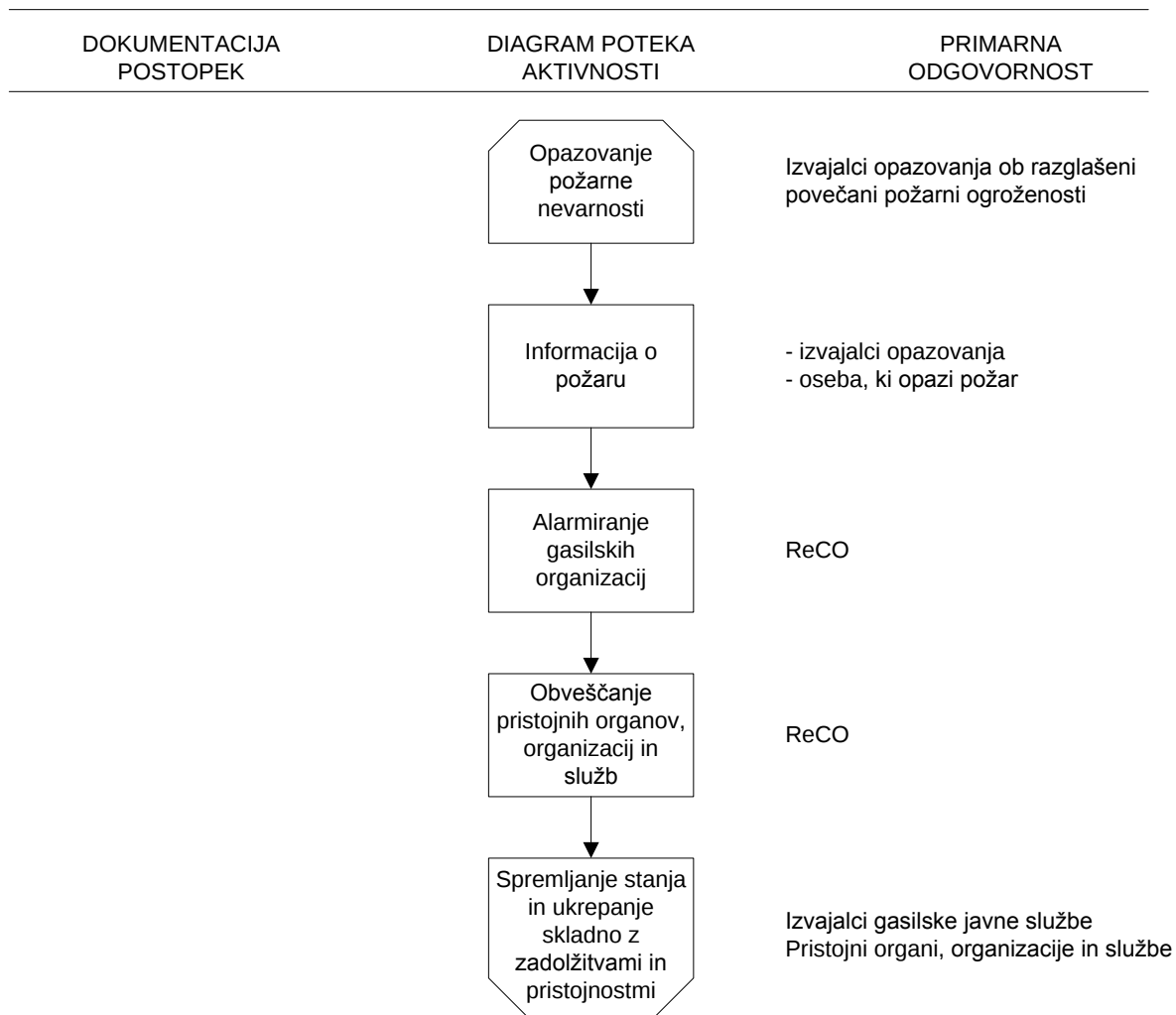
Sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki so sodelovale na intervenciji, posredujejo podatke o stroških, ki so jih imele na intervenciji, občini, da zbere celotne stroške intervencije.

Če povzročitelj ni znan, se krijejo stroški zaščite, reševanja in pomoči iz občinskega proračuna, sredstev proračunske rezerve in dodatnih sredstev, ki jih za to odobri Občinski svet.

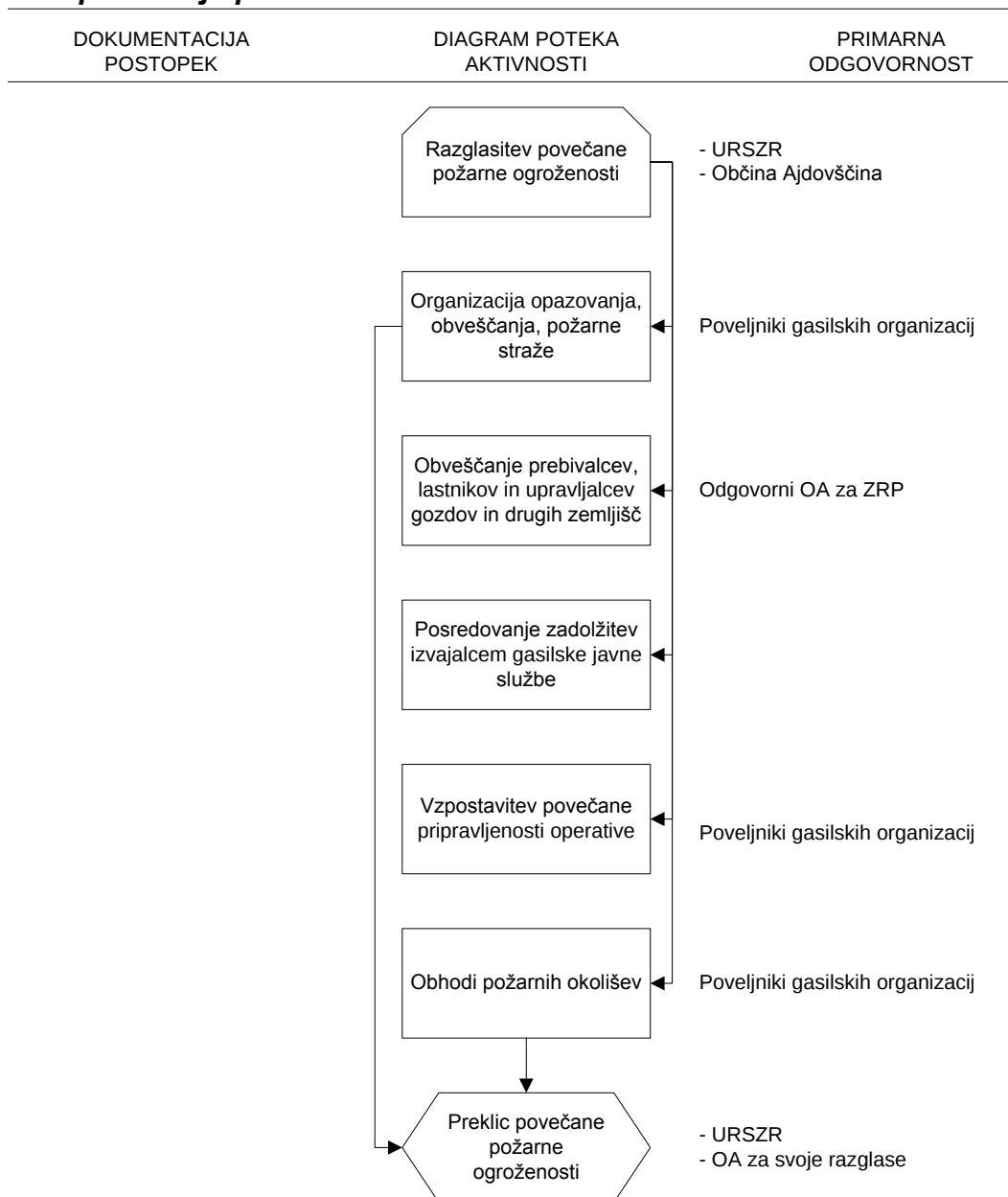
V kolikor je povzročitelj znan, se posreduje zahtevek za plačilo stroškov intervencije povzročitelju oziroma stroške od njega izterja.

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1. Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov

5.1.1. Opazovanje požarne nevarnosti

Razglasitev povečane požarne ogroženosti naravnega okolja

Veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja lahko skladno z razvojem razmer v naravi oziroma na podlagi poročil Agencije RS za okolje razglasi URSZR ali občina Ajdovščina. ReCO o razglasitvi, ki jo objavi URSZR in velja za območje OA, obvesti GRC in svetovalca za ZR ter državne organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih.

Organiziranje opazovanja, obveščanja, požarne straže

Odgovorni OA za ZRP preko javnih medijev obvesti prebivalce, lastnike in upravljalce gozdov in drugih zemljišč. Pri posredovanju obvestil se usklajuje z ReCO.

Požarno stražo oziroma poostreno opazovanje v času razglasa povečane požarne ogroženosti opravljajo gasilske organizacije na svojih operativnih območjih. Prostovoljne gasilske organizacije izvajajo požarne straže v skladu z navodili, ki jih pripravi občinski gasilski poveljnik.

Obveščanje prebivalcev, lastnikov in upravljalcev gozdov in drugih zemljišč

Odgovorni OA za ZRP preko javnih medijev obvesti prebivalce, lastnike in upravljalce gozdov in drugih zemljišč o objavljenem razglasu. Obvestila vsebinsko in terminsko (njihovo intenziteto) prilagaja razmeram in trajanju razglasa. Po potrebi posreduje prebivalcem dodatna opozorila in navodila za ravnanje.

Posredovanje zadolžitev izvajalcem gasilske javne službe

Poveljnik CZ in GRC spremljata izvajanje aktivnosti. Poveljniki PGD vodijo izvajanje požarne straže na svojem požarnem okolišu.

Vzpostavitev večje pripravljenosti operative

Gasilske organizacije v času razglasa zagotavljajo stalno dosegljivost odgovornih oseb in večjo pripravljenost gasilske operative. Poveljniki PGD preverijo dosegljivost operativnih članov društva, preverijo opremo in druga sredstva in zagotovijo povečano stopnjo pripravljenosti operativnih članov društva. Število operativnih članov društva, ki so v povečani stopnji pripravljenosti mora zadostovati za en izvoz.

Obhodi požarnih okolišev

Obhode izvajajo prostovoljne gasilske organizacije, po potrebi pa tudi GRC. Poveljniki PGD organizirajo obhode ogroženih območij na operativnem območju svojega društva. Ob izvozu morajo s seboj imeti opremo za gašenje začetnih požarov. O vsakem izvozu obvestijo ReCO in vodijo posebno evidenco. ReCO obveščajo o stanju in dogodkih na svojem območju. O kršitvah prepovedi kurjenja obveščajo pristojne nadzorne organe. Ob opažanju požara pristopijo k gašenju in obvestijo ReCO.

Preklic povečane požarne ogroženosti naravnega okolja

Preklic požarne ogroženosti sprejme URSZR ali Občina Ajdovščina, vsak za svoje razglase. ReCO o preklicu, ki jo objavi URSZR in velja za območje OA, obvesti OA, GRC ter državne organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih. OA preko javnih medijev obvesti prebivalce, lastnike in upravljalce gozdov in drugih zemljišč o objavljenem preklicu.

Izdelava poročil o izvedenih aktivnostih

Na podlagi evidence opravljenih opazovanj in sprejetih ukrepov v času razglasa, prostovoljne gasilske organizacije izdelajo poročilo in ga posredujejo GRC.

P- 1 Napotki občanom za ravnanje ob požaru v naravi

Načrt za aktiviranje in obveščanje izvajalcev ukrepov zaščite in reševanja

5.1.2. Informacija o požaru

Informacijo o nesreči oziroma nevarnosti je dolžan sporočiti vsakdo, ki jo je opazil ali izvedel zanjo. Informacijo o požaru sprejme ReCO od izvajalcev opazovanja naravnega okolja ob razglasu povečane požarne ogroženosti oziroma od katerekoli osebe, ki opazi požar v naravnem okolju, na objektih ali na prometnih sredstvih. V kolikor informacijo o požaru sprejme drug organ oziroma izvajalec gasilske javne službe, jo je dolžan takoj posredovati ReCO.

5.2. Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi ter izvajalcev nalog

5.2.1. Aktiviranje gasilskih enot in obveščanje pristojnih organov

ReCO po prejemu obvestila o požaru takoj pristopi k aktiviranju gasilskih enot po načrtu za aktiviranje in obveščanje izvajalcev ukrepov zaščite in reševanja v OA ter obvesti policijo (OKC PU).

5.2.2. Obveščanje pristojnih organov, organizacij in služb

ReCO o nesreči obvešča organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih.

ReCO obvesti v primeru večjega požara ali na zahtevo vodje intervencije:

- Poveljnika CZ,
- Župana.

Na zahtevo vodje intervencije ReCO obvešča tudi inšpekcijske službe in izvajalce javnih služb, če se ugotovi da so potrebne na kraju nesreče.

Načrt za aktiviranje in obveščanje izvajalcev ukrepov zaščite in reševanja

5.2.3 Obveščanje javnosti

I. Obveščanje javnosti ob razglasu velike požarne ogroženosti naravnega okolja

Po objavljenem razglasu velike požarne ogroženosti naravnega okolja, odgovorni občinske uprave za ZR spremlja razmere in odzivnost občanov ter skladno z ugotovljenim stanjem po potrebi pristopi k dodatnemu obveščanju občanov s ciljem povečanja samozaščitnega delovanja prebivalcev.

Obvestila se prilagaja konkretni situaciji in zajemajo predvsem informacijo o :

- razglasu velike požarne ogroženosti naravnega okolja,
- o nevarnostih za ljudi, premoženje in okolje,

- uveljavljenih preventivnih ukrepov,
- protipožarnih preventivnih samozaščitnih ukrepov občanov in ravnanju ob opazanju požara,
- do kdaj bo trajalo tako stanje.

P- 1 Napotki občanom za ravnanje ob požaru v naravi

II. Obveščanje javnosti ob velikem požaru

Obveščanje širše javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči se organizira, v kolikor požar traja daljši čas. Odločitev o tem sprejme Poveljnik CZ.

Po večjem požaru javnost obvešča PCZ v sodelovanju z vodjo intervencije. Obvestilo pripravi OŠCZ skupaj z GRC.

Aktivnost	Izvajalec
<i>priprava obvestila</i>	<i>OŠCZ, GRC</i>
<i>odgovornost za obvestilo</i>	<i>PCZ, vodja intervencije</i>
<i>pošiljanje obvestila</i>	<i>OŠCZ</i>

Ob požaru se za takojšnje posredovanje nujnih sporočil in navodil občinskih organov za javnost uporabijo elektronski mediji. Vsa sporočila in navodila občanom se posredujejo tudi vsem ostalim medijem.

P-15 Seznam lokalnih medijev

5.2.4. Opozarjanje na preteče nevarnosti

O pretečih nevarnostih in v primeru, ko je treba nujno evakuirati prebivalce iz ogroženega območja, o opozarjanju in obveščanju ogroženih in prizadetih prebivalcev odloča vodja intervencije ali PCZ.

Izvajanje opozarjanja in obveščanja :

Način obveščanja	Izvajalec	Opomba
preko zvočnikov na intervencijskih vozilih	gasilci, policija	
preko megafonov iz gasilskih vozil	gasilci	
obvestila preko elektronskih medijev	ReCO, gasilci	Zahtevo ReCO posreduje vodja intervencije

Ob večjem požaru, ko se v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči vključijo občinski organi, je za opozarjanje in obveščanje odgovorna OA. Občinski organi, ki vodijo in

izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (župan, poveljnik CZ), v ta namen vzpostavijo neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezno zaupanje in odzivanje na njihove odločitve. S tem namenom občina ogroženim prebivalcem redno posreduje informacije, ki jih prilagaja konkretni situaciji, in sicer:

- o razmerah na prizadetem območju,
- o nevarnostih za ljudi, premoženje in okolje,
- o tem, kaj se dogaja s poškodovanimi,
- kako dolgo bo trajal težaven položaj,
- kakšno pomoč lahko pričakujejo in kdaj bo prispela,
- način izvajanja osebne in vzajemne zaščite,
- kako naj sodelujejo z občinskimi organi in organi reševanja pri odpravljanju posledic,
- kje lahko dobijo dodatne informacije.

Te informacije občina posreduje preko javnih medijev in na druge, krajevno običajne načine. Za dodatne informacije lahko objavi posebno telefonsko številko svetovalne službe.

P-15 Seznam lokalnih medijev

5.2.5. Navodilo o alarmiranju

Znaka za alarmiranje se uporablja v sledečih primerih:

- znak za **opozorilo (svarilo) na nevarnost** se lahko uporabi za napoved bližajoče se nevarnosti nesreče;
- znak za **preplah oziroma neposredno nevarnost** se lahko uporabi ob nevarnosti, ki neposredno ogroža življenje ali zdravje ljudi in živali ter premoženje in kulturno dediščino v posameznem naselju ali na širšem poseljenem območju.
- znak za **prenehanje nevarnosti** se obvezno uporabi po prenehanju nevarnosti, zaradi katere je bil dan znak za preplah oziroma neposredno nevarnost.

Uporabo znakov za alarmiranje lahko ukažejo :

- vodja intervencije,
- poveljnik CZ,
- Uprava RS za zaščito in reševanje.

Pristojni svoj ukaz prenesejo ReCO. V ukazu določijo :

- kateri znak za alarmiranje naj uporabi,
- razlog za uporabo znaka za alarmiranje,
- navodilo za ravnanje prebivalcev.

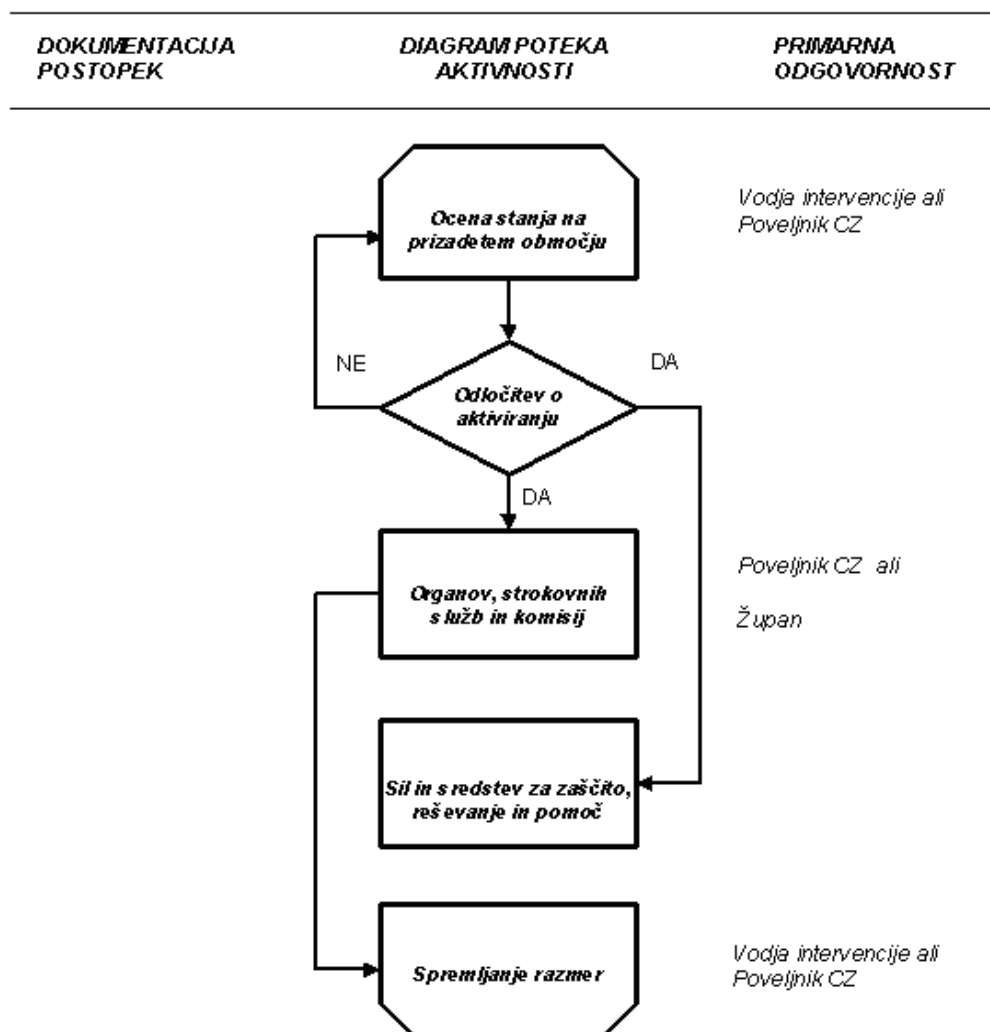
ReCO mora takoj po uporabi znaka za alarmiranje posredovati obvestilo javnim medijem o nevarnosti in napotkih za ravnanje prebivalcev na ogroženem območju. Po prenehanju nevarnosti je tisti, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje, dolžan ReCO:

- izdati zahtevo za uporabo znaka "prenehanje nevarnosti",
- izdelati navodilo za nadaljnje ravnanje prebivalcev.

ReCO je posreduje navodilo v objavo javnim medijem po svojem načrtu.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1. Aktiviranje organov vodenja ter sil in sredstev

6.1.1. Ocena stanja na prizadetem območju

Oceno stanja na prizadetem območju poda vodja intervencije ali poveljnik CZ. Po obvestilu o nesreči in prvih poročilih oziroma zahtevah vodje intervencije, pristojni za aktiviranje občinskih sil in sredstev za zaščito reševanje in pomoč, presodijo stanje, možen razvoj razmer in posledice ter potrebo po uporabi občinskih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.

6.1.2. Odločitev o aktiviranju

Po prejemu obvestila in prvih poročilih iz terena ter glede na posledice požara poveljnik CZ aktivira/skliče organe, ki so pristojni za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoč, oziroma podpirajo vodenje.

Poveljnik CZ aktivira/skliče:

1. Člane štaba CZ,
2. Odgovorne osebe občine in delavce strokovnih služb občine,
3. Pripadnike CZ službe za podporo - Ekipa za zveze (kurirje),
4. Komisijo za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah,
5. Ostale po nalogu pristojnih oziroma odgovornih oseb.

6.1.3. Aktiviranje sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč

Če se pri presoji izkaže, da so za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči potrebne sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč, poveljnik CZ odredi njihovo aktiviranje.

Načrt za aktiviranje in obveščanje izvajalcev ukrepov zaščite in reševanja OA

6.1.4. Spremljanje razmer

Vodja intervencije spremlja razmere na kraju nesreče in odloča o nadaljnjih ukrepih.

6.2. Pomoč v silah in sredstvih ter drugih oblikah pomoči

Glede na možnost nastanka velikih nesreč na območju OA, katere z razpoložljivimi silami in sredstvi za ukrepanje, s katerimi razpolagajo gasilske organizacije in občina, ne bi bilo možno obvladati, bi bila v takih primerih potrebna dodatna pomoč. Pomoč skladno z razvojem dogodkov se angažira postopno in sicer:

- 1) sosednje občine,
- 2) občine sosednjih regij (oz. državna pomoč) in
- 3) sosednje države (mednarodna pomoč).

Pomoč lahko glede na potrebe obsega:

- storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb,
- zaščitno in reševalno opremo,
- materialno pomoč.

Posamezni strokovnjaki, reševalne enote in službe ter materialna pomoč, se zberejo na mestu intervencije, ki ga določi vodja intervencije.

6.2.1. Presoja potreb po pomoči

Potrebe in upravičenost zahtev po pomoči, presojajo skladno z obsegom nesreče vodja intervencije oziroma poveljnik CZ na predlog vodje intervencije.

6.2.2. Odločanje o pomoči

Če je zaradi obsega in možnih nadaljnjih posledic nesreče potrebna pomoč:

- iz sosednjih občin, regije sprejme odločitev o tem in za pomoč zaprosi neposredno vodja intervencije oziroma poveljnik CZ
- iz sosednjih držav pa zaprosi Vlada oziroma Poveljnik CZ Republike Slovenije, če z meddržavnimi sporazumi ni drugače dogovorjeno.

Prošnje za potrebno pomoč se posredujejo preko ReCO.

6.2.3. Sprejemanje pomoči

Pomoč sprejme neposredno vodja intervencije, ki poskrbi za ustrezne možnosti za delo in bivanje pripadnikov sil za zaščito in reševanje, ki nudijo pomoč.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. Organi in njihove naloge

Organi upravljanja in vodenja varstva pred nesrečami v OA so:

- **Občinski svet** ureja in sprejema akte povezane z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju OA.
- **Župan** vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic nesreč. Župan imenuje poveljnika Civilne zaščite za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah.
- **Organi občinske uprave** opravljajo naloge za potrebe varstva pred nesrečami glede na svoje delovno področje oziroma svoje pristojnosti. V času nesreč nudijo organi občinske uprave podporo organom vodenja in silam za zaščito, reševanje in pomoč pri izvajanju zaščitnih ukrepov ter reševanju in pomoči.

7.2. Operativno vodenje

7.2.1. Operativno vodenje zaščite, reševanja in pomoči

Operativno vodenje zaščite, reševanja in pomoči v OA izvajajo:

- **Poveljnik civilne zaščite (PCZ)** operativno-strokovno vodi zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah. Namestnik PCZ ima v času odsotnosti PCZ vse pristojnosti PCZ in je za svoje delo odgovoren Županu.
- **Štab civilne zaščite** nudi strokovno pomoč pri vodenju ter opravlja druge operativno-strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči.
- **Vodja intervencije** je praviloma vodja gasilske enote, na območju katere je nesreča nastala, v kolikor ni drugače določeno v načrtih zaščite in reševanja oziroma ne določi drugače poveljnik Civilne zaščite. V kolikor na intervenciji sodeluje več različnih enot (gasilci, reševalci, policija,...) vodijo te enote samostojno njihovi vodje v skladu s pravili stroke in predpisi ter se oblikuje vodstvo intervencije. Vodja intervencije oziroma vodstvo intervencije vodi intervencijo v skladu z usmeritvami poveljnika CZ.

V gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji vodi zaščito, reševanje in pomoč organ upravljanja, ki za neposredno operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči imenuje poveljnika civilne zaščite.

V občini vodi zaščito, reševanje in pomoč župan, ki za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči imenuje poveljnika Civilne zaščite občine.

Štabi civilne zaščite nudijo strokovno pomoč pri vodenju. Za usklajevanje aktivnosti med organizacijami z različnimi pristojnostmi se oblikujejo krizni štabi. OŠCZ organizira svoje delo na osnovni lokaciji v upravni stavbi OA.

PCZ ob pomoči OŠCZ ob nesreči organizira naslednje delovne procese:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz občinske pristojnosti – dajanje obveznih usmeritev vodji intervencije,
- zagotavljanje logistične podpore intervencijskim silam za zaščito, reševanje in pomoč, ter
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev.

PCZ lahko za izvedbo posameznih nalog ustanovi ustrezne delovne skupine ali druga začasna delovna telesa. PCZ lahko za vodenje posameznih intervencij zaščite, reševanja in pomoči določi vodjo intervencije.

PCZ mora ob nesreči čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne reševalne pomoči. V tem pogledu tesno sodeluje z vodjo intervencije. Nato pa se osredotoči na izdelavo strategije ukrepanja za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog, ter nosilce koordinacije.

OŠCZ zagotavlja potrebno logistično podporo reševalnim silam: zagotavljanje zvez, opreme, materialov, transporta, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva.

Posledice nesreče se čim prej ustrezno dokumentira. Pri tem se po možnosti opravi tudi filmski in fotografski zapis. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika CZ in drugih organov.

7.2.2. Vodenje aktivnosti ob nesreči

Vodenje ukrepanja ob večjih nesrečah praviloma poteka na treh ravneh:

1) Operativna raven:

- **Lokacija:** Območje operativne ravni zajema neposredno mesto nesreče, katerega praviloma zavaruje (notranji obroč) policija ali gasilci. Na območju operativne ravni se nahajajo le izvajalci posameznih operativnih (interventnih) nalog.
- **Odgovornost:** Posamezne enote vodijo samostojno njihovi vodje v skladu s pravili stroke in predpisi. Aktivnosti na mestu nesreče vodijo predvsem vodja gasilske intervencije, vodja zdravstvene intervencije in vodja policijske intervencije, kateri tudi sestavljajo vodstvo intervencije. Glede na število

udeleženih enot poteka vodenje individualno (vodja intervencije) ali štabno (vodstvo intervencije). V primeru, da je oblikovan krizni štab poteka vodenje v skladu z njegovimi usmeritvami.

- **Naloge:** Temeljna naloga na tej ravni je predvsem neposredno izvajanje operativnih aktivnosti.

2) Taktična raven:

- **Lokacija:** Območje taktične ravni zajema širšo okolico mesta nesreče, katerega praviloma zavaruje (zunanji obroč) policija.
- **Odgovornost:** Praviloma se na taktični ravni oblikuje krizni štab, v katerega so vključeni predstavniki vseh udeležencev na intervenciji (gasilci, policija, reševalci, civilna zaščita, lastnik infrastrukture oz. vodstvo prizadetega podjetja in drugi). Aktivnosti se izvajajo skladno z usmeritvami PCZ. Posamezni vodje na taktičnem nivoju so odgovorni za specifična geografska področja ali funkcije ter za nadzor nad dodeljenim osebjem.
- **Naloge:** Temeljna naloga na tej ravni je predvsem usmerjanje operativnih aktivnosti proti specifičnim ciljem. Na tej ravni se zagotavlja organiziranje zbirnega mesta za prihajajoče enote, organiziranje mesta za prevoze (evakuirani, ranjeni, mrtvi) ter po potrebi obveščanje medijev in javnosti.

3) Strateška raven:

- **Lokacija:** Območje strateške ravni zajema okolico izven mesta nesreče.
- **Odgovornost:** Delo na strateški ravni operativno-strokovno vodi občinski PCZ (ko nesreča zajame več občin prevzame to vlogo regijski PCZ; v primeru ko nesreča zajame več regij, prevzame to vlogo republiški PCZ), kateremu pomaga OŠCZ OA ter usklajuje aktivnosti z ostalimi udeleženci (gasilci, policija, reševalci, vodstvo podjetja, civilna zaščita, lastnik infrastrukture). Aktivnosti se izvajajo skladno z načrtom zaščite in reševanja. Strateška raven zajema celotno vodenje intervencije ob nesreči in je v pristojnosti Župana (oziroma Vlade RS pri večjih intervencijah).
- **Naloge:** Temeljne naloge na tej ravni so predvsem: določitev strategije, ciljev in prioritet, zagotavljanje virov, načrtovanje. Na tej ravni se zagotavlja obveščanje medijev in javnosti, sprejem v bolnišnice in mrtvašnice, organiziranje sprejemnih centrov in informacijskih pisarn.

7.3. Finančna pooblastila

PCZ sme v primeru nesreče odrediti aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč v vrednosti in obsegu določenim **s pooblastilom župana, vendar do vrednosti, ki jih županu omogočajo občinski akti**. Za odobritev višjih sredstev je potrebno **soglasje občinskega sveta**. PCZ sme naročati aktivnosti za ZRP in zanje podpisovati račune, v kolikor si skladno s pooblastilom župana predhodno pridobi naročilnice (hranijo se v tajništvu Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6/a).

Vodje intervencij odredjajo aktivnosti, ki jih krijejo iz lastnih sredstev za izvajanje dejavnosti iz svoje pristojnosti.

Če je za uspešno in učinkovito izvedbo intervencije potrebno angažirati dodatne sile in sredstva, to odobri v skladu s svojimi pristojnostmi poveljnik CZ ali Župan.

7.4. Organizacija zvez

Pri operativnem vodenju aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč se uporabljajo naslednje vrste zvez:

- radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja ZARE,
- javno telefonsko omrežje (stacionarno in mobilno),
- informacijsko-komunikacijsko omrežje Internet,
- zveze radioamaterjev,
- kurirske zveze (enote CZ).

Sistem radijskih zvez ZARE, ki ga uporabljajo organi vodenja in reševalne službe, temelji na uporabi določenega števila semidupleksnih kanalov preko repetitorja Trstelj ter vseh možnih simpleksnih kanalov.

Kanale za delo med uporabniki določi in dodeli ReCO. Uporabniki smejo uporabljati le tiste kanale, za katere so se dogovorili z ReCO, oziroma jim jih le-ta dodeli v primeru intervencije. V radijsko omrežje ZARE je vključen sistem enosmernega pozivanja oziroma tihega aktiviranja (pozivniki). Potrebno je zagotoviti, da se sporočila poslana na pozivnike operativnih gasilcev preusmerijo tudi na mobilne telefone.

Enote in službe ter druge organizacije, ki sodelujejo na intervenciji in ne uporabljajo sistema zvez ZARE, usklajujejo komuniciranje njihovi vodje z mesta vodstva intervencije (praviloma preko vodje gasilske intervencije) ter preko ReCO. Vsaka sodelujoča služba uporablja svoj sistem zvez in imenike.

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1. Zaščitni ukrepi

Za primer požara in drugih posledic, ki jih požar v naravi lahko povzroči, se načrtujejo naslednji zaščitni ukrepi:

1. nevarnost požara v naravi:

- preventivni pregledi naravnega okolja ob povečani požarni ogroženosti
- pregledi stanja in prevoznosti protipožarnih gozdnih prometnic
- pregledi stanja in prevoznosti prometnic v naravnem okolju

2. požar v naravi:

- obveščanje in alarmiranje,
- evakuacija,
- požarna straža

ZAŠČITNI UKREP	NALOGE	IZVAJALCI
OBVEŠČANJE	Zbiranje podatkov o velikosti in obsegu požara	JGS
	Obveščanje organov in organizacij, ki vodijo in izvajajo ZRP	ReCO
	Obveščanje javnosti	
ALARMIRANJE	Alarmiranje	Glej točko 5.2.5
	Izdajanje navodil za izvajanje zaščitnih ukrepov	
ZAVAROVANJE LOKACIJE IN/ALI OBMOČJA	- Fizično in tehnično zavarovanje lokacije in/ali območja - Preprečitev dostopa nepooblaščenim osebam in sredstvom	Vodja gasilske intervencije
ZAŠČITA PRED ONESNAŽENJEM OZIROMA KONTAMINACIJO	- Preprečitev razlitja ali razsutja nevarnih snovi ter kontaminacije okolja z nevarnimi snovmi na območju požara - Prečrpavanje ali prelaganje nevarnih snovi na območju požara - Odstranitev nevarnih snovi na območju požara	Glej Načrt ZiR ob nesrečah z nevarno snovjo

UMIK PRIZADETEGA PREBIVALSTVA	Izvedba umika na varno lokacijo po določitvi vodje intervencije	Vodja intervencije
EVAKUACIJA		Župan
POSEBNI TEHNIČNI UKREPI		- Vodja intervencije, - Poveljnik CZ
UREJANJE PROMETA	Spremljanje ogroženosti prometnih komunikacij	- Policija
	Izdajanje obvestil in navodil o ogroženosti in prevoznosti prometnih komunikacij	- Vodja intervencije - ReCO - Radijski mediji
	Zavarovanje neprevoznih odsekov in označitev obvozov	- KSD
	Urejanje prometa na obvoznih odsekih (po potrebi)	- Policija
POŽARNA STRAŽA	Ocena potreb za izvedbo požarne straže	Vodja gasilske intervencije
	Izvajanje vseh nalog »požarne straže«	PGD

Evakuacija

Evakuacija ogroženih in prizadetih prebivalcev se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi župan, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ.

Če je nevarnost huda in neposredna, določi območje evakuacije vodja intervencije, v skladu z vrsto in obsegom nevarnosti. V primeru daljšega razvoja dogodkov, določi območje evakuacije PCZ.

Evakuacijska zbirališča in sprejemališča so namenjena le tistim prebivalcem, ki se po obvestilu za evakuacijo ne morejo umakniti sami, s svojimi ali javnimi prevoznimi sredstvi. Če je nevarnost huda in neposredna, določi evakuacijska zbirališča in poskrbi za seznanitev evakuirancev, vodja intervencije glede na okoliščine. V primeru daljšega razvoja dogodkov, določi evakuacijska zbirališča PCZ in poskrbi za javno objavo.

Evakuacijo praviloma izvedejo evakuirani z lastnimi prevoznimi sredstvi. Po potrebi se organizirajo za ta namen avtobusni prevozi. Vozila za prevoz lahko v primerih hude neposredne nevarnosti zahteva vodja intervencije, v vseh drugih primerih pa PCZ.

OA zagotovi zatočišče in nujno oskrbo občanom, ki so zaradi naravne ali druge nesreče ostali brez doma ter sredstev za preživljanje in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča. Organi občinske uprave opravljajo naloge glede nastanitve in oskrbe glede na svoje delovno področje oziroma svoje pristojnosti.

Začasno nastanitev odreja PCZ, nastanitev pa se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena.

8.2. Naloge zaščite, reševanja in pomoči

Ob požarih se izvaja predvsem naslednje naloge zaščite, reševanja in pomoči:

<i>Naloga zaščite, reševanja in pomoči</i>	<i>Izvajalci</i>
prva medicinska pomoč	- javna zdravstvena služba - enote prve pomoči OZRK
pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem	- javna služba socialnega varstva - pogodbene prostovoljne enote
prva veterinarska pomoč	- javna veterinarska služba
gašenje in reševanje ob požarih	- gasilska javna služba
reševanje iz ruševin	- gasilska javna služba - pogodbene poklicne enote - enote tehničnega reševanja CZ
zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	- izvajalci javnih služb (oskrba s pitno vodo, zdravstveno varstvo, veterinarska služba, elektro, vzdrževanje javnih cest,..)

Prva medicinska pomoč

Naloge prve medicinske pomoči se izvajajo v okviru javne zdravstvene službe. Osrednja enota za prvo medicinsko pomoč na območju OA je Zdravstveni dom Ajdovščina zagotavlja službo nujne medicinske pomoči. Naloge prve pomoči izvajajo tudi enote OZRK.

Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem

Naloge pomoči ogroženim in prizadetim prebivalcem se izvajajo v okviru javne službe socialnega varstva. Naloge pomoči ogroženim in prizadetim prebivalcem izvajajo tudi prostovoljne organizacije v občini.

Prvo veterinarsko pomoč

Naloge prve veterinarske pomoči se izvajajo v okviru mreže javne veterinarske službe.

Gašenje in reševanje ob požarih

Naloge gašenja in reševanja ob požarih se opravljajo v okviru GRC in PGD.

Reševanje iz ruševin

Naloge gradbeno-tehničnega reševanja iz ruševin izvajajo izvajalci gasilske javne službe, enote tehničnega reševanja CZ ter pogodbene poklicne enote.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje ob nesreči so.

- nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali,

- nastanitev in oskrba ogroženih s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- oskrba z električno energijo,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture,
- zagotovitev in zaščita nujne živinske krme ter
- zaščita kulturne dediščine.

Občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč odpravljajo posledice nesreč, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje. Osnovne pogoje za življenje zagotavljajo predvsem izvajalci javnih služb.

P – 12 Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki se vključujejo v sistem ZRP glede na dejavnost, ki jo opravljajo
P – 9 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 10 Pregled veterinarskih organizacij
P – 14 Pregled območij, objektov in predmetov kulturne dediščine

DEJAVNOST	NALOGE	IZVAJALCI
GAŠENJE POŽAROV	Skladno s pravili gasilske stroke in operativnimi načrti GRC in PGD	GRC, PGD
REŠEVANJE LJUDI IN ŽIVALI	Reševanje iz neposredno ogroženih območij	Gasilci, tehnično reševalne enote
PRVA MEDICINSKA IN VETERINARSKA POMOČ	Prva pomoč poškodovanim	Zdravstvene organizacije
	Prva veterinarska pomoč živalim	Veterinarske organizacije
ODSTRANJEVANJE IN POKOPI KADAVROV	Popis kadavrov	Veterinarske organizacije
	Organiziranje in izvedba odvozov	
	Uničenje in pokopi	
REŠEVANJE PREMOŽENJA	Reševanje vrednejših predmetov in premoženje iz neposredno ogroženega območja	Gasilci, tehnično reševalne enote
POSEBNI TEHNIČNI UKREPI		Vodja intervencije, Poveljnik CZ
OSKRBA GASILSKE REŠEVALNE SLUŽBE	- oskrba gasilskih vozil z gorivom - oskrba gasilskih enot s prehrano	OŠCZ, Gasilci
	Oskrba z dodatnimi silami	OŠCZ, PGD, ReCO
	Intervencijska popravila gasilske tehnike	

VAROVANJE PREMOŽENJA PRED POŽAROM	Varovanje objektov in območja nesreče pred razširitvijo požara	Gasilci
--	---	---------

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče, ki je prizadela prebivalce, za zaščito njihovega zdravja in življenja ter varnost njihovega imetja.

Če nevarnost požara (dolgo sušno obdobje), požar in njegove posledice lahko ogrozijo ljudi in živali, pristojni za ZRP na OA s PCZ pristopijo k organiziranju, razvijanju in usmerjanju osebne in vzajemne zaščite. V ta namen lahko organizirajo ustrezno svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo prostovoljci, zlasti psihologi, sociologi, socialni delavci, zdravstveni delavci, strokovnjaki za zaščito in reševanje ter drugi.

P-1 Napotki občanom za ravnanje ob požaru v naravi

Občani morajo izvajati v okviru osebne in vzajemne zaščite naslednje aktivnosti:

- organizirati in izvajati ukrepe za osebno in vzajemno zaščito (samozaščito, samopomoč in vzajemno pomoč),
- vzdrževati objekte za zaščito pred vojnimi in drugimi nevarnostmi (zaklonišča, zaklonilnike in druge prostore),
- nabavljati sredstva in opremo za osebno in skupinsko zaščito ob nesrečah,
- izvajati ukrepe za zaščito, reševanja in pomoči.
- občani so dolžni spoštovati prepovedi kurjenja in sežiganja ob razglašeni ogroženosti naravnega okolja pred požari, ob požaru pa upoštevati napotke za občane in izvajati osnovne ukrepe varstva pred požarom po svojih močeh.
- fizično nepoškodovani in neprizadeti ljudje so ob požaru dolžni takoj pristopiti k zaščiti in reševanju po svojih močeh. Če ugotovijo, da sami tega ne zmorejo, morajo poiskati pomoč.
- pri organiziranem vključevanju občanov v izvajanje nalog ZRP le ti upoštevajo navodila vodje intervencije in drugih vodstvenih organov ZRP.

10. OCENA ŠKODE IN ODPRAVA POSLEDIC

Škodo ob nesrečah ocenjujejo državne in regijske komisije za ocenjevanje škode. Ravno tako te komisije pripravljajo predloge za odpravo posledic nesreč. Škoda se oceni tako, da oškodovanci zberejo dokazila o škodi, ki so jo utrpeli zaradi nesreče in jo predložijo pristojni komisiji v oceno in potrditev. Ocenjevanje škode se začne na podlagi sklepa Uprave RS za zaščito in reševanje. Materialno škodo in druge posledice nesreč komisije ocenjujejo na podlagi predpisane metodologije. Ocenjevanje škode poteka v skladu z:

- Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.l. RS, št. 51/06, 97/10);
- Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč (Ur.l. RS, št. 114/05, 90/07, 102/07, 40/12, 17/14(ZUJF));
- Uredbo o metodologiji za ocenjevanje škode (Ur.l. RS, št. 67/03, 79/04, 33/05, 81/06, 68/08).

Škodo lahko popišejo in ocenijo tudi občinske komisije za ocenjevanje škode, če jih za to pooblasti URSZR.

Zaradi morebitnih nevarnosti za okolje, oziroma ugotovitve kolikim prebivalcem je potrebno zagotoviti začasno prebivališče, je treba po zaključeni intervenciji, v kateri so bili poškodovani gradbeni objekti, čim prej ugotoviti stanje objektov. Ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zajema:

- pregled in ocenitev poškodovanosti gradbenih objektov,
- ocenitev njihove uporabnosti,
- priprava predloga nujnih gradbenih ukrepov.

Stroške sanacije in vzpostavitve v prejšnje stanje ter stroške odškodnin fizičnim in pravnim osebam je dolžan kriti povzročitelj ogroženosti ali nesreče, v kolikor je to povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti.

Praviloma posledice nesreč na premoženju odpravlja lastnik le teh. Občina in država lahko za obnovo poškodovanega ali uničenega premoženja v zasebni lasti dodelijo sredstva upravičencem na podlagi ocene neposredne škode na stvareh. Sredstva za odpravo posledic nesreč se dodeljujejo brez obveznosti vračanja.

Odpravljanje posledic nesreč na območju občine vodi Župan. O uporabi občinskih sredstev za odpravljanja posledic nesreč odločata Župan oziroma Občinski svet skladno z predpisi o javnih financah.

Vlada RS vodi odpravljanje posledic velikih nesreč. O uporabi državnih sredstev za odpravljanja posledic velikih nesreč odloča Državni zbor RS.

11. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

Pojmi in okrajšave, ki se uporabljajo v načrtu so:

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
GRC	Gasilsko reševalni center Ajdovščina
JGS	Javna gasilska služba
KSD	Komunalno stanovanjska družba Ajdovščina
NUS	Neeksplozivna ubojna sredstva
NMP	Nujna medicinska pomoč
OŠCZ	Občinski štab za Civilno zaščito
OA	Občina Ajdovščina
OKC PU	Operativno-komunikacijski center Policijske uprave
OZRK	Območno združenje Rdečega Križa
P	Priloge načrta
PCZ	Poveljnik civilne zaščite
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
ReCO	Regijski center za obveščanje
URSZR	Uprava RS za zaščito in reševanje
ZARE	Sistem radijskih zvez zaščite in reševanja
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZU	Zaščitni ukrepi
ZVPNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

12. DODATKI IN PRILOGE K NAČRTU

Priloge k temu načrtu so:

- P-1** Napotki občanom za ravnanje ob požaru v naravi
- P-2** Seznam odgovornih oseb v OA
- P-3** Seznam delavcev za ZIR v OA
- P-4** Podatki o poveljniku CZ in njegovem namestniku
- P-5** Seznam članov občinskega štaba CZ
- P-6** Podatki o GRC in PGD
- P-7** Seznam humanitarnih organizacij v OA
- P-8** Pregled centrov za socialno delo
- P-9** Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
- P-10** Pregled veterinarskih organizacij
- P-11** Društva s področja ZIR
- P-12** Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki se vključujejo v sistem ZIR glede na dejavnost, ki jo opravljajo
- P-13** Pregled ustanov za varstvo naravne in kulturne dediščine
- P-14** Pregled območij, objektov in predmetov kulturne in naravne dediščine
- P-15** Seznam lokalnih medijev
- P-16** Program usposabljanja, urjenj in vaj
- P-17** Navodilo za vzdrževanje in razdelitev načrta

Skupne priloge:

1. Načrt za aktiviranje in obveščanje izvajalcev ukrepov zaščite in reševanja v OA